

«Тасдиқ мекунам»:

Ректори Донишгоҳи байналмилалӣи забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода, доктори илмҳои филологӣ, профессор
Гулназарзода Жило Бури
аз « 04 » _____ соли 2025

ХУЛОСАИ

ДОНИШГОҲИ БАЙНАЛМИЛАЛӢИ ЗАБОНӢОИ ХОРИӢИИ ТОӢИКИСТОН БА НОМИ СОТИМ УЛУӢЗОДА

Диссертатсияи Раҳимова Шахло Дилшодовна дар мавзӯи «Таҳлили муқоисавии вожаҳои тақрӯрӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз нигоҳи тарҷума» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ–таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) дар кафедраи забоншиносии муқоисавӣ ва назарияи тарҷумаи Донишгоҳи байналмилалӣи забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи С. Улуғзода иҷро шудааст.

Дар ҷараёни омода намудани диссертатсия Раҳимова Шахло Дилшодовна докторанти кафедраи забонҳои хориҷии назди раёсати Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ба шумор мерафт.

Раҳимова Шахло Дилшодовна соли 2011 ба факултети забони англисии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни аз рӯйи ихтисоси забони англисӣ дохил шуда, онро соли 2015 хатм кардааст. Пас аз хатми донишгоҳи номбурда барои идомаи таҳсил ба шуъбаи таҳсилоти магистратураи кафедраи забонҳои хориҷии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, аз рӯйи ихтисоси таъминоти забонии робитаҳои байнифарҳангӣ дохил шуда, соли 2020 зинаи мазкурро хатм намудааст.

Номбурда бо фармоиши президенти Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон аз соли 2020 ба ҳайси докторанти доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ–таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) дар кафедраи забонҳои хориҷии назди раёсати Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон қабул карда шудааст.

Мавзӯи диссертатсияи Раҳимова Шахло Дилшодовна дар Шӯрои олимони Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон 19-уми марти соли 2021 таҳти №3 тасдиқ гардидааст.

Рохбари илмӣ Ҷамшедов Парвонахон – доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи забонҳои хориҷии назди раёсати Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон мебошад.

Шаҳодатнома дар бораи супоридани имтиҳонҳои докторантура (PhD) соли 2023, №3 аз ҷониби Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон дода шудааст.

Диссертатсияи Раҳимова Шахло Дилшодовна дар ҷаласаи кафедраи забоншиносии муқоисавӣ ва назарияи тарҷумаи Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи С. Улуғзода аз 30-юми майи соли 2025, №10/1 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудӣҳо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзӯи «Таҳлили муқоисавии вожаҳои такрорӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз нигоҳи тарҷума» чунин хулоса қабул карда шуд:

Мутобиқати ихтисос бо номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия. Таҳқиқоти диссертатсионӣ мазкур ба рамзи ихтисоси тасдиқнамудаи Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ – таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) мутобиқат мекунад.

Алоқамандии мавзӯи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ. Таҳқиқи мавзӯи барои истифодаи мавод, муқаррароти назариявӣ ва натиҷаҳои таҳқиқ дар қорҳои минбаъдаи илмӣ дар соҳаи забоншиносии умумӣ ва муқоисавӣ – гунашиносӣ имконият фароҳам меорад. Ҳамзамон аҳаммияти амалии таҳқиқот, дар он зоҳир мешавад, ки хулосаҳо ва натиҷаҳои асосии диссертатсияро дар гузаронидани таҳқиқоти фонетикӣ, сарфию (морфологӣ) наҳвӣ (синтаксисӣ), этимологӣ, ва дар типологияи муқоисавӣ истифода кардан мумкин аст. Маводди таҳқиқ дар тартиб додани луғатҳои тафсирий, дузабона хизмат карда метавонад. Натиҷаҳо ва маводди таҳқиқро дар машғулиятҳои лексионӣ ва амалӣ, семинарҳои махсус оид ба забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ, дар таълими курсҳои «Луғатшиносии муқоисавӣ», «Грамматикаи забони тоҷикӣ», «Грамматикаи забони англисӣ» ва «Курси назария ва амалияи тарҷума» истифода кардан мумкин аст. Таҳқиқоти диссертатсионӣ барои тарҷумонҳо муфид мебошад.

Мутобиқати теъдод ва мазмунӣ интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он. Муҳтавои асосии

диссертатсия дар маърузаву гузоришҳо, конференсия ва семинарҳои ҳамасолаи илмиву назариявии ҳайати профессорон ва устодони кафедраи забонҳои хориҷии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон мавриди муҳокима ва баррасӣ қарор гирифтааст. Ҳаҷми диссертатсия, коркарди нуктаҳои асосии таҳқиқ дар шакли мақолаҳои илмӣ ва натиҷагириву хулосабарорихое, ки дар заминаи сарчашмаҳои таҳқиқшуда муайян карда шудаанд, дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқро собит менамоянд. Мазмунӣ интишороти натиҷаҳои илмӣ ба мухтавои диссертатсия ва автореферати он мутобиқат мекунад.

Саҳми шахсии муҳаққиқ дар он зоҳир мегардад, ки бори нахуст дар диссертатсия типологияи калимаҳои такрорӣ дар ду забон – тоҷикӣ ва англисӣ мавриди таҳқиқи махсус қарор гирифта, ҷамъоварӣ ва ба низом даровардани мавод аз сарчашмаҳои мушаххас, яъне, аз асарҳои «Марги судхӯр»-и Садриддин Айнӣ, «The death of the usurer»-и Садриддин Айнӣ, «Ёддоштҳо»-и Садриддин Айнӣ, «Reminiscences»-и Садриддин Айнӣ ба забонҳои тоҷикиву англисӣ, муайян кардани омӯзишу пажӯҳиши вожаҳои такрорӣ дар забонҳои муқоисасаванда аз нигоҳи тарҷума, нишон додани вежагиҳои ба ҳам монанд ва фарқкунанда дар мавриди таҳлили вожаҳои такрор, хулосаву пешниҳодҳои мушаххас, ки аз натиҷаи таҳқиқот ба даст омадаанд, баррасӣ гардидаанд.

Диссертатсияи Раҳимова Шахло Дилшодовна дар мавзӯи «Таҳлили муқоисавии вожаҳои такрорӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз нигоҳи тарҷума» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ–таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) пурра мувофиқат мекунад.

Мавзӯи диссертатсия ба бандҳои зерини шиносномаи ихтисосҳои илмии Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ–таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) мутобиқат менамояд:

– Бандҳои 31-35-37-и “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”- и Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267.

Диссертатсия аз муқаддима, се боб, нӯх фасл, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат буда, 180 саҳифаи чопи компютериро дар бар мегирад.

Вобаста ба мавзӯ ва масоили таҳқиқи диссертатсионӣ 13 мақолаи илмӣ, аз ҷумла, 5 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи шомили феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Тоҷикистон интишор гардидааст, ки ҳаҷми умумии онҳо 3,5 ҷузъи чопиро ташкил медиҳад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯи мавзӯи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

**I.Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи
Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии
Тоҷикистон нашр шудаанд:**

1. Раҳимова Ш.Д. Таҳлили сохторӣ-калимасозии калимаҳои такрор дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ /Ш.Д. Раҳимова. // Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф. Силсилаи илмҳои педагогӣ ва психологӣ. – Душанбе, 2022. – №1(37). – С.138 – 144.

2. Раҳимова Ш. Д. Масъалаҳои омӯзиши калимаҳои такрорӣ дар забонҳои англисӣ ва тоҷикӣ. Ш.Д. Раҳимова // Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф. Силсилаи илмҳои педагогӣ ва психологӣ. – Душанбе, 2023. – №3 (43). – С.169 – 176.

3. Раҳимова Ш. Д. Падидаи калимаҳои такрорӣ дар забонҳои англисӣ ва тоҷикӣ / Ш.Д. Раҳимова // Паёми Донишгоҳи забонҳо. Силсилаи илмҳои филологӣ, педагогӣ, таърих — Душанбе, 2023. – №4 (52). –С.83 – 86.

4. Ҷамшедов П., Раҳимова Ш.Д. Сохтори калимаҳои такрорӣ дар забонҳои англисӣ ва тоҷикӣ / П. Ҷамшедов, Ш. Д. Раҳимова // Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф. Силсилаи илмҳои педагогӣ ва психологӣ. – Душанбе, 2024. – №2 (46). – С. 151 – 162.

5. Раҳимова Ш. Д. Нақши калимаҳои такрорӣ ва этимологияи онҳо дар ташаккули луғавии забонҳои англисӣ ва тоҷикии муосир / Ш.Д. Раҳимова // Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф. Силсилаи илмҳои педагогӣ ва психологӣ. – Душанбе, 2024. – №3 (47). – С. 242-251.

II.Мақолаҳо ва фишурдаи интишорот дар маҷмуаҳои дигар:

1. Раҳимова Ш.Д. Истифодаи вожаҳои такрорӣ дар асарҳои бадеӣ / Ш.Д.Раҳимова // Конференсияи илмӣ – амалӣ дар мавзӯи: «масъалаҳои муосири забоншиносӣ ва адабиётшиносӣ дар замони муосир». - Душанбе, 2022. - С. 246-251

2. Раҳимова Ш. Д. Аз таърихи калимаҳои такрорӣ дар забоншиносии муосир. / Ш.Д. Раҳимова // Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣю амалии Донишқадаи давлатии забонҳои тоҷикистон ба номи С.Улуғзода «Саҳми тарҷумонҳои касбӣ дар густариши соҳаи сайёҳӣ». – Душанбе, 2021. – С. 84 – 90.

3. Раҳимова Ш. Д. Структурно-словообразовательный анализ дублетных слов в таджикском и английском языках. / Ш.Д. Раҳимова //

Маводди конференсияи илмӣ-амалии «Чанбаҳои лингвистикӣ муқоисавӣ омӯзиш ва тадриси забонҳои хориҷӣ дар шароити бисёрфарҳангии таҳсилот. – Душанбе, 2021. – С. 68 – 70.

4. Раҳимова Ш. Д. Структурно-словообразовательный анализ дублетных слов в таджикском и английском языках / Ш.Д. Раҳимова // Маводди конференсияи илмӣ-амалии «Масъалаҳои мубрами назария ва амалияи таҳқиқот дар соҳаи забоншиносӣ». – Душанбе, 2022. – С. 85 – 86.

5. Раҳимова Ш. Д. Дублетҳои этимологӣ ва маъноӣ забонӣ он / Ш.Д. Раҳимова // Гузоришҳои Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. Силсилаи илмҳои ҷомеашиносӣ. – Душанбе, 2023. – №2 (022). – С.282 – 286.

6. Раҳимова Ш. Д. Таҳлили муқоисавӣ вожаҳои такрорӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ. / Ш.Д. Раҳимова // Маводди конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалии “Масъалаҳои мубрами тарҷумашиносӣ: назария ва методҳои таҳқиқи “Тарҷуманопазирӣ””. – Душанбе, 2024. – С. 219 – 221.

7. Раҳимова Ш. Д. Таҳлили сохторӣ ва калимасозии вожаҳои такрорӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ. / Ш.Д. Раҳимова // Маҷмуаи мақолаҳои илмӣ «Масъалаҳои мубрами забоншиносии муқоисавӣ забонҳои аврупоӣ ва омӯзиши онҳо дар шароити муосир». – Душанбе, 2024. – С. 23 – 26.

8. Раҳимова Ш. Д. Таҳлили муқоисавӣ вожаҳои такрорӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз нигоҳи тарҷума / Ш.Д. Раҳимова // Маводди конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ дар мавзӯи “Аҳамияти омӯзиши забонҳои романӣ-германӣ дар раванди ҷаҳонишавӣ ва вазъи омӯзиши онҳо дар Тоҷикистон”. – Душанбе, 2025. – С. 586 – 589.

Чаласа қарор қабул кард:

1. Диссертатсияи Раҳимова Шахло Дилшодовна дар мавзӯи «Таҳлили муқоисавӣ вожаҳои такрорӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз нигоҳи тарҷума» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) таҳқиқоти анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Раҳимова Шахло Дилшодовна дар мавзӯи «Таҳлили муқоисавӣ вожаҳои такрорӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз нигоҳи тарҷума» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 –

Забоншиносии муқоисавӣ–таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) бо назардошти
ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя ба шурои диссертатсионӣ
тавсия дода шавад.

Хулоса дар ҷаласаи кафедраи забоншиносии муқоисавӣ ва
назарияи тарҷумаи Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии
Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода, аз таърихи 30-юми майи соли
2025, суратҷаласаи №10/1 қабул гардид.

Дар ҷаласа иштирок доштанд: 8 нафар.

Натиҷаи овоздиҳӣ: тарафдор – 8 нафар, муқобил – нест, бетараф – нест.

раиси ҷаласа:

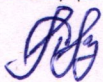
мудири кафедраи забоншиносии

муқоисавӣ ва назарияи тарҷумаи Донишгоҳи

байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон

ба номи Сотим Улуғзода, номзади

илмҳои филологӣ, дотсент

Соҳибназарова Ҳавасмоҳ Тиллоевна

котиби ҷаласа:

Исматиллоева Дилафрӯз Ҳабибовна

Имзоҳои Ҳ.Т. Соҳибназарова ва Д.Ҳ. Исматиллоеваро

тасдиқ менамоям:

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси

Донишгоҳи байналмилалӣ

забонҳои хориҷии Тоҷикистон

ба номи Сотим Улуғзода

Юсупова Бибичон Ғаниҷоновна